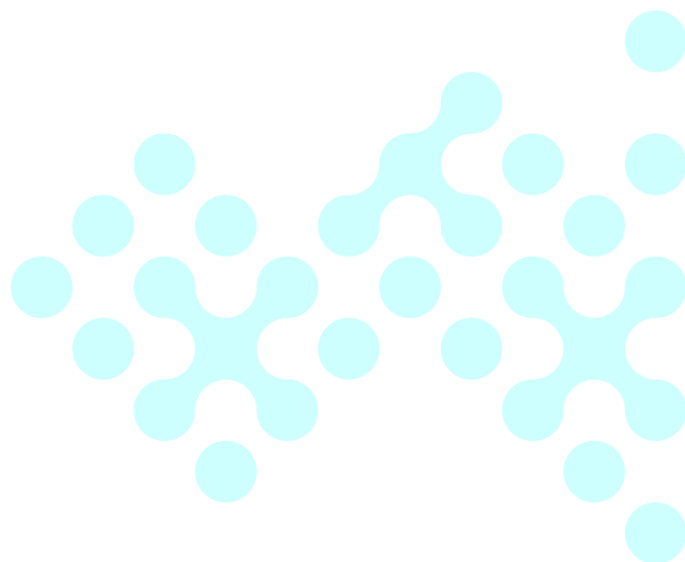

Verslag Publiekssessie Perspectief op de Waddenkust

Datum publiekssessie: 3 juni 2025

Gesprekstafel Landbouw 1

Gespreksleider: Hanna van der Werff

Notulist: Rients Hijma

Verslag

Aan deze gesprekstafel is het onderwerp landbouw besproken aan de hand van een aantal stellingen.

In de landbouw is bodemgezondheid het belangrijkste uitgangspunt.

Bodemgezondheid is belangrijk vooral voor akkerbouw, maar de vraag wordt gesteld, wat is gezond en wie bepaalt dat? Iedereen is het erover eens dat het organische stofgehalte daarvoor belangrijk is.

De aanwezigen staan welwillend tegenover extensiveren, maar dat komt niet uit de markt.

Extensiveren wordt wel gestimuleerd door de overheid. Hierbij gaat de overheid op de stoel van de landbouw zitten, ondernemers zijn hier eigenlijk niet van gediend.

Er is veel samenwerking tussen de akkerbouw en de melkveehouderij en dat is belangrijk voor de regio.

De infrastructuur in het gebied wordt aangepast aan de eisen van de nieuwste landbouwmachines.

Er wordt aangegeven dat goede infrastructuur belangrijk is voor landbouw en dat deze nu ook wel goed op orde is.

Bermen worden laat gemaaid om de biodiversiteit te beschermen, maar dat kan ook gevaarlijk zijn. Zo kunnen er insecten in het gewas komen wat een gevaar is voor het Jacobskruid.

Er wordt geopperd om te denken over een herinrichting zonder inhaalplekken op de Oude Bilt dijk met auto's aan beide kanten van de weg.

De conclusie is dat de aanwezigen willen dat we scherp zijn op berm onderhoud.

Een andere vraag die op komt gaat over de Hoarnestreek kustfiets route, waarom gaat deze daar langs en niet via het fietspad op de grote weg?

Met nieuwe plannen houden we rekening met UNESCO Wereld Erfgoed Waddenzee.

De agrariërs zijn tegen Unesco. 200m strook voor natuur. Zij vinden dat verkaveling moet kunnen, maar dat is nu niet haalbaar.

De gesprekstafel pleit voor dijkversterking door middel van een bredere dijk. Daarmee zou je in natura 2000 komen. Om dit te compenseren moet binnendijs worden gekeken. Goede agrarische grond moet agrarisch bestemd blijven, natuurcompensatie kan daar niet.

De natuurwaarden van de dijk zijn belangrijker dan omliggende landbouwgrond

Het gaat hier om een groene dijk, het waterschap neemt daar een besluit over. Een asfalt variant is niet besproken door de stuurgroep. Groene dijk betekent compensatie, gevaar voor schaduwwerking. 30 tot 40 hectare landbouwgrond opofferen is absoluut niet wenselijk.

Noodzaak dijkverhoging niet nodig. Waddenzee slibt toch wel dicht.

Geen kluten plassen en zout inlaat.

Duurzame asfalt variant, talud natuur. Toch niet dat er dan geen natuur meer is. Is groene dijk de opoffering van de landbouwgrond waard? Ondernemers vinden van niet.

Een vraag die wordt opgeworpen is of er dan geen schapen meer op mogen?

Spuitsvrije zones zijn een gevaar voor tulpen teelt, aardappel teelt. Dit moeten we niet willen. Slib op het land voor bodem ophoging en vruchtbaarheid. Niet geschikt voor landbouwgrond (te zout).

Hoe omgaan met slib op landbouwgrond, kun je daar kwelders mee ophogen? Grond heeft geen goede kwaliteit, dus niet op landbouwgrond.

Verzilting is een groot thema, zolang waterschap blijft doorspoelen is het geen probleem. Waterschap laat minder water binnen vanuit de boezem. Daarom zouter water in de sloot. Er wordt veel over dit onderwerp gepraat, maar ondernemers merken nog weinig effecten. Daarom zeker geen openingen in dijk zodat het al maar zouter wordt.

Hoogwaardige landbouw kan alleen samengaan met hoogwaardige natuur.

Hoogwaardige landbouw en hoogwaardige natuur. Stelling klopt niet volgens de gesprekstafel. Landbouw gaat over productie, natuur gaat over kwaliteit. Het evenwicht in de natuur is ver te zoeken, daar moeten we wat aan doen. Dit moet in 2 aparte gebieden. Ganzen zijn een groot probleem, evenals het beheer van roofvogels. Weidevogel gebieden worden overspoeld door ganzen. Voldoen aan habitat richting, moeten nu gaan beheren, te veel ruimte en stikstof. Nu doen we niks. Natuur moeten we koesteren. De mens verstoort balans in de natuur, moet de mens dan handelen aanpassen voor balans in de natuur? Moet dat overal of in specifieke gebieden? Dat hangt onder andere af van het soort natuur.

Het hebben van een korte keten is belangrijk. Toch willen consumenten niet een duurdere prijs betalen voor de biologische producten. Informatie voor de consument is daarvoor belangrijk. Sleutel ligt bij de retail, de boer moet een betere positie krijgen in de keten.

Wat wil de gesprekstafel nog meegeven?

Er is een beweging gaande voor minder natuur belasting. Keuzes van nu hebben impact op de toekomst. De natuurclubs willen te snel, daarom is er geen bewegingsruimte.

Er moet duidelijkheid zijn voor een goede koers, dan kunnen ondernemers daarop bouwen. Biologisch of natuur inclusief betekent wel minder productie, zorgt wellicht ook voor een voedselprobleem met daarmee duurdere prijzen.

Machines zijn breder dan de weg, onze wegen moeten daarop worden aangepast. Bermverharding is nodig om ervoor te zorgen dat landbouwvoertuigen goed over de weg kunnen rijden.

Gesprekstafel Landbouw 2

Gespreksleider: Adrie Weiland

Notulist: Doede Machiela

Verslag

Aan deze gesprekstafel is het onderwerp landbouw besproken aan de hand van een aantal stellingen.

De aanwezigen zijn benieuwd naar het thema landbouw in relatie tot de kapstok uit de Waddenagenda 2050 en wat de specifieke kansen zijn voor dit gebied. Met nadruk wordt aangedragen dat er geen Natura 2000 gebieden worden aangewezen. Natuur creëren levert nieuwe problemen op voor agrarische bedrijven. Dat is nu al een probleem want alle ontwikkelingen zitten 'op slot'.

Deelnemers geven mee dat voorkomen moet worden dat er weer nieuwe regels bijkomen.

Dit gebied is uniek voor de beste pootaardappelteelt en pootaardappelen uit dit gebied worden naar alle landen op aarde geëxporteerd. Voor de akkerbouw heeft dit gebied een unieke waarde, maar we moeten uiteraard wel om de natuur denken.

Het gebied heeft op de lageregelegen delen nabij Sexbierum wel last van verzilting.

Men is bang dat er nu weer iets nieuws wordt bedacht voor het kustgebied. Levert dit dan ook weer nieuwe regels op? Ten alle tijde moet voorkomen worden dat regels elkaar gaan 'bijten'. Want wat is dan eigenlijk het perspectief: vastlopen in regels. Wie bedenkt daarbij een termijn van 2050, terwijl de hele wereld nu op slot zit.

Huidige Natura 2000 grenzen liggen langs de kustlijn. Het dichtstbijzijnde depositiepunt waarop de beoordeling plaatsvindt ligt op de duinen van Ameland en niet in de Waddenzee. Het is een juridische werkelijkheid en voorkomen moet worden dat er weer nieuwe regels uit voortkomen. We verzuipen nu al in de regels.

Deelnemers bespreken de rol van de agrarische sector bij voedselveiligheid en voedselzekerheid.

Belangrijk actueel thema vinden de aanwezigen de rol van de agrarische sector bij de voedselveiligheid en voedselzekerheid. Gelet op de kwaliteit van de landbouwgrond in het gebied. De beschikbaarheid van voldoende waardevolle landbouwgrond is essentieel; daar dus van afblijven en dat mag ook niet verder afnemen onder invloed van allerlei ontwikkelingen (zoals binnendijkse natuurcompensatie voor de groene dijkversterking).

Natuur of vogelstand redden we niet met een visie op de waddenkust. Alleen de ganzenstand is erbij gebaat. Door klimaatverandering zijn er meer roofdieren en dat draagt ook niet bij aan de vogelstand. Men is het erover eens dat er feitelijk geen natuur bestaat, want alles is door de mens in cultuur gebracht. Natuur = Cultuur. De landbouw heeft wel een rol bij het versterken van de natuur en is al volop bezig met veranderingen in de bedrijfsvoering (denk bijvoorbeeld aan gericht en minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen). Sommige veranderingen worden ook weer teruggedraaid en andere veranderingen gaan langzaam. Gesproken wordt over de voor- en nadelen van biologische landbouw en regeneratieve landbouw. Daarbij moet gerealiseerd worden dat wat hier door extensivering niet verbouwd kan worden wel weer in het buitenland wordt verbouwd. Dat is eigenlijk ook niet de bedoeling. De sector kan zelf bepalen waar natuur realiseerbaar is en bij voorkeur helemaal geen nieuwe aanwijzing van natuur.

Hoe moet het gebied er over 20 jaar uitzien?

De aanwezigen zijn het er met elkaar over eens dat het perspectief moet zijn dat het gebied er over 20 jaar nog zo uitziet. Ervaring leert dat regels of visie sowieso geen verruiming opleveren en we moeten onszelf niet vastzetten met een nieuwe kapstok/paraplu voor dit gebied. Door allerlei problemen is men huiverig voor wat er met het gebied gaat gebeuren, terwijl we juist trots moeten zijn op wat we nu hebben.

Op de vraag 'wat vindt deze gesprekstafel het belangrijkste' komen de volgende items naar voren:

- Binnendijs geen Natura 2000 status
- Gebied niet 'op slot'
- Geen belemmeringen en geen nieuwe regels
- Behoud vruchtbare landbouwgrond
- Natuur moet boeren natuur blijven, dus in boeren handen blijven, zonder enige juridische status
- Groot landbouwgebied van kustzone maken (en bij voorkeur vergroten areaal door verdere inpoldering)

Daarnaast vraagt men zich nadrukkelijk af wat de toegevoegde waarde is van de groene dijk en de realisatie van zogenaamde dijksputten. De aanwezigen vinden dit zeker geen goed idee. Dat gaat immers altijd ten koste van landbouwgrond. De landbouwsector onderhoudt het gebied. Men voelt zich nu wat in een verdedigende positie gedwongen en dat kan niet de bedoeling zijn. Aangegeven wordt dat men juist trots wil zijn op wat het gebied betekent en oplevert. Toch wil men ook een kritisch geluid afgeven, want dit gebied biedt nu nog volop mogelijkheden (in tegenstelling tot andere delen van Nederland). Die ruimte moet zeker behouden blijven. De boer is overigens niet tegen natuur en juist dat moet beter worden belicht, want we doen het al heel erg goed. De landbouw heeft het thema milieu al op een hoger voetstuk staan en speelt daar in de praktijk al goed op in.

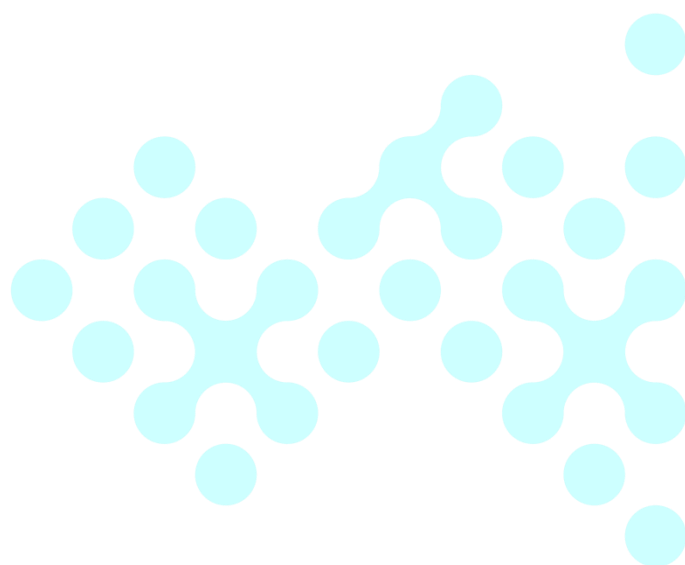
Afgevraagd wordt waarom er voor dit strookje langs de kustzone een eigen visie/perspectief nodig is. Juist niet doen voor deze kuststrook, want we doen het al goed. Een nieuwe visie voor dit gebied is niet nodig. Er zijn al diverse visies bij de verschillende overheidslagen (Rijk, Provincie en Europa). Het risico is dat visies met elkaar gaan botsen en alleen nog voor meer regeldruk gaan zorgen en dat is geenszins wenselijk.

Als je dat dan toch doet, dan is het essentieel dat dit goed op elkaar wordt afgestemd en overheidspartijen daarover met elkaar in gesprek gaan en elkaar over en weer goed informeren. Aangegeven wordt dat dit de toegevoegde waarde kan zijn van de visie, met inbreng vanuit deze gesprekstafels. De gemeente is hiermee in staat om met andere overheidspartijen daarover in gesprek te gaan aan de hand van de specifieke inbreng vanuit het gebied.

Puntsgewijs wordt tot slot de wens door ieder individu kort en bondig uitgesproken:

- Landbouw zo laten
- Geen Natura 2000
- Geen nieuwe status natuur
- Communicatie tussen overheidslagen en betrokken partijen
- Landbouw op 1 + goede communicatie tussen betrokkenen

- Alleen perspectief waar iedereen wat mee kan

Gesprekstafel Natuur en klimaat 1

Gespreksleider: Laas Douma

Notulist: Emma Dijkgraaf

Verslag

Aan deze gesprekstafel is het onderwerp natuur & klimaat besproken aan de hand van een aantal stellingen.

Welke ideeën zijn er om bijvoorbeeld geld binnen te halen uit het Waddenfonds? Er wordt gevraagd wat dan de gevolgen zijn voor het hele gebied, vanuit voorwaarden van het Waddenfonds.

Er komt steeds meer aandacht voor het kustgebied. Het is het leefgebied van een hele hoop organismen, waarvoor ook aandacht moet zijn. Niet alleen het gebied en decor voor de mens, doe dingen in harmonie. In het waddenfonds zit incidenteel geld en geen structureel geld. Verbeteren van bijvoorbeeld infrastructuur, in samenhang met natuur.

Kwelders op westhoek zijn aan het groeien, heeft een enorm positief effect op vogels. Dus denk aan kwelder bescherming. Kwelders dragen ook bij aan kustbescherming en gaat verzilting tegen, akkernatuur voor patrijzen bijvoorbeeld. Aandacht voor de kwelder. Veel ganzen, maar dat speelt op het hele noordelijk halfrond.

Een andere suggestie is een zwemstrand Westhoek. Moet er meer aandacht komen voor educatie? Gebeurt ook al wel.

Er moet ruimte blijven voor akkerbouwers, om voedsel betaalbaar te houden. Men is angstig voor de komst van grote invloeden zoals energie opwek in de vorm van gas. In andere gebiedsprocessen zoals in de dijkversterking, hebben boeren echt invloed. Verschillende manieren van combinatieteelten en voor menselijke en dierlijke consumptie om bijvoorbeeld plaagdieren te bestrijden. Verstand vergroten van natuur, voor bijvoorbeeld de agrarische sector.

Eeker flora en fauna als voorbeeld wordt aangedragen wat in bijvoorbeeld Groningen en Noordoost Friesland vanuit kenniscentrum akkervogels Zuidlaren wordt gedaan. Er wordt gepraat over inzet Grauwe Kiekendief en andere akkervogels.

Inzetten op agrarisch natuurbeheer is genoeg voor de versterking van de biodiversiteit in de kustzone. Alle aanwezigen zijn het oneens met de stelling. Er moet meer geld komen voor verschillende maatregelen, men weet niet of het voldoende is, omdat men niet weet of er een toename is van biodiversiteit bij boeren. Meer inzet Vogelwacht voor nestbescherming etc.

De status Wereld Erfgoed Waddenzee gaat boven economische belangen

Men is er trots op. Economie is altijd sterker, dus moet je toch ergens naar streven om de trots te kunnen behouden. Het is niet zwart wit. Iedereen hecht waarde aan de Unesco status. Men vindt het heel goed dat de economische belangen moeten worden getoetst aan de eisen van het Wereld erfgoed.

De gemeente moet inzetten op het versterken van bestaande natuur, in plaats van het ontwikkelen van een nieuw groot natuurgebied.

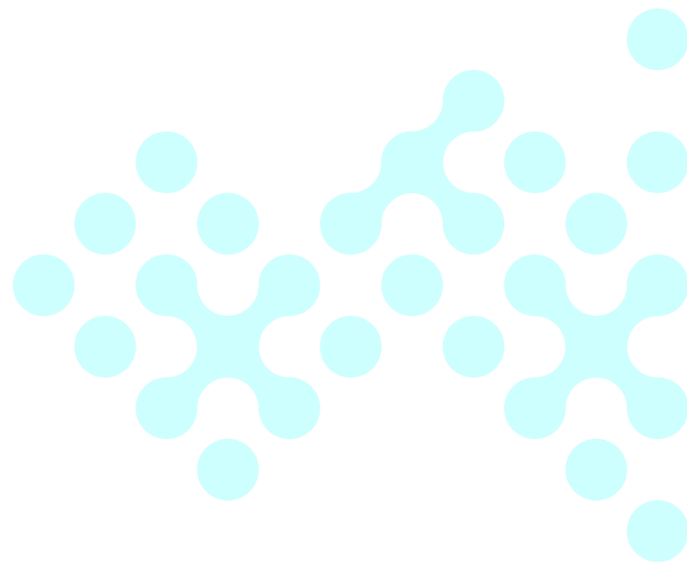
Overall is natuur, wat is dan de definitie van natuur? Men maakt zich ook zorgen om de zoutwinning. Men vindt dat de gemeente moet inzetten op bestaande natuur. De aanwezigen zijn het niet duidelijk eens of oneens met de stelling.

Historisch gegroeide patronen blijven zichtbaar en waardevol in het landschap.

Moet afgewogen worden, landschap verandert altijd. Open landschap zou genuanceerd kunnen worden, bijvoorbeeld om wel tegen dorpen aan voedselbossen aan te kunnen leggen. Aanleggen natuurlijke oevers en bredere sloten in bestaande structuren.

Waadhoeke moet lef tonen om het open landschap te beschermen, maar ook de durf om extra tekening aan te brengen.

Voorbeeld dijk van een wijk, het moet gewoon kunnen en er moeten goede afwegingen gemaakt worden.

Gesprekstafel Natuur en klimaat 2

Gespreksleider: Ytsje de Groot

Notulist: Ellen Gebben

Verslag

Aan deze gesprekstafel is het onderwerp natuur & klimaat besproken aan de hand van een aantal stellingen.

Inzetten op agrarisch natuurbeheer is genoeg voor de versterking van de biodiversiteit in de kustzone.
Het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) verloopt via de collectieven. In Waadhoeke zijn dat het Agrarisch Collectief Waadrâne en Boerennatuur Westergo. Via deze collectieven kunnen agrariërs pakketten afsluiten die bijdragen aan natuur-, water-, en klimaatdoelen. Er liggen voor agrariërs zeker kansen. De gemeente heeft hier geen rol in. Het collectief maakt namelijk afspraken met de provincie/ Rijk over de inzet van beschikbare middelen voor ANLb in haar werkgebied. Het ANLb richt zich op het behoud en herstel van biodiversiteit, water- en klimaatdoelen en agrarische natuur en landschap.

Agrarisch natuurbeheer is ook weidevogelbeheer. Voor weidevogels/ vogels zijn huiskatten, vossen, ganzen, etc. funest. De aanleg van lanen in Waadhoeke draagt niet bij aan de (weide)vogelstand. Niet alle agrariërs in Waadhoeke doen mee aan het ANLb via de collectieven, maar sommige agrariërs treffen ook op eigen initiatief maatregelen ten behoeve van natuur en biodiversiteit. Het openbaar groen in Waadhoeke wordt niet overal even goed beheerd (wel voorbeeldrol). Pas op voor exoten! Het maaien is veelal niet of onvoldoende afgestemd op de naastgelegen agrarische percelen. Het zou goed zijn om beheer en de kennis hierover af te stemmen tussen de gemeente (buitendienst/ maaiers) en agrariërs.

De gesprekstafel ziet graag meer openbaar groen in steden en dorpen. Ook willen zij aandacht voor de bestrijding van de rivierkreeft. De gemeente kan dit aankaarten bij de provincie. Als kansrijk wordt nog aangegeven de ontwikkeling van biodiversiteit bij brede bermen.

De status Wereld Erfgoed Waddenzee gaat boven economische belangen in het gebied.

Men is het oneens met deze stelling. De status en economische belangen hoeven elkaar niet te bijten. Vanuit de status is er een zorgplicht voor bestaand gebruik. De status moet niet gebruikt worden als stok om mee te slaan. De benaming Natura 2000 is een sticker, niet meer dan dat. Er is ruimte voor buitendijks natuur/ Waddenzee en binnendijks hoogwaardige landbouw (hoogwaardig pootgoed) met lage footprint. Zoet/ zout overgangen zorgen voor grote schade voor de landbouw. Focus op de kracht van het gebied en bewaar de openheid. Buitendijks is uniek, maar het binnendijks landbouwgebied is óók zeker uniek.

De gemeente moet inzetten op het versterken van bestaande natuur, in plaats van het ontwikkelen van een nieuw groot natuurgebied.

Nieuwe natuur compenseren kan ook met bestaande gronden (natuur en regelgeving). Landbouw is huiverig voor nieuwe natuur en ziet liever niet dat er nog meer nieuwe natuur wordt ontwikkeld.

Agrarische natuur onderdeel van natuur. Zoek beweegruimte in natuur, trek de definitie gelijk. Zoek gezamenlijk naar goede oplossingen voor de koppeling natuur en landbouw. Natuur stimuleren, maar geen regels vastleggen.

Voor alle ontwikkelingen die in het gebied spelen is uitgangspunt dat de natuur in ieder geval niet verslechtert.

Wat is verslechtering? Wie bepaalt dat? Natuur blijft niet hetzelfde, het verandert sowieso in de tijd, kun je niets op vastleggen. Bij plannen er wel overgewogen naar kijken, zorg ervoor dat je jezelf niet vast zet met regelgeving.

Binnen de gesprekstafel ontstaat er een vraag over verkweldering buitendijks.

Gemeente is aan de slag met cultuurhistorische waarden vasthouden en daarnaast met de ontwikkeling van een klimaatlandschap. Waarom meerdere processen/ projecten naast elkaar met andere visies? Innovatieve landbouw met laagste footprint, behoud open landschap en meer win/win halen.

Historisch gegroeide patronen blijven zichtbaar en waardevol in het landschap.

Men is het eens met deze stelling, maar niet alles kan bewaard blijven.

Perceel vergroting op gronden met cultuurhistorische waarde, zorg voor maatwerkoplossingen voor efficiënter werken en cultuurhistorie. Niet alles willen bestempelen.

Wat is het verdienmodel bijvoorbeeld van het behoud van terpen? Agrarisch cultuurbeheer; behoud en vergoeding voor krijgen?

De hoeveelheid licht op industrieterreinen, kantoren, reclameborden, etc. is een aandachtspunt zeker gezien het bewaren van de donkerte, natuur en de rust van de mensen.

Waadhoeke moet lef tonen om het open landschap te beschermen, maar ook de durf om extra tekening aan te brengen.

Tekening aanbrengen in het open landschap vindt men geen goed idee. Behoud/ bescherm het open landschap, maak eventueel dorpsbosjes en behoud de zichtlijnen in het gebied. Bij dorpsuitbreiding zorgdragen voor een groene rand om de dorpen en bedrijventerreinen.

Wat wil de gesprekstafel nog meegeven?

In de omgevingsvisie wordt de omschrijving van Waadhoeke als grootste landbouwgebied met laagste footprint gemist. Meer groen in de dorpen wordt nogmaals benoemd. Initiatief De Kiester Wielen is tot slot nog benoemd.

Gesprekstafel Toerisme en leefbaarheid 1

Gespreksleider: Teun de Jong

Notulist: Nynke Nicolai

Verslag

Aan deze gesprekstafel is het onderwerp toerisme & leefbaarheid besproken aan de hand van een aantal stellingen.

Wat vinden jullie van Dijk van een Wijf?

De gesprekstafel vindt dit een mooie toevoeging. Dit is een belangrijke voorziening.

Wat vinden jullie ervan dat er geen faciliteiten zijn zoals parkeerplaatsen en toiletten?

Bunker Koehool wil ook graag wc's. Er is geen toilet langs de kust. Er wordt wel reclame gemaakt voor Dijk van een Wijf, maar het mag niet te toeristisch worden. Het moet een rustgebied blijven.

Is de conclusie dat als je een voorziening neerzet, dat je ook een toilet faciliteert?

Daar is niet iedereen het mee eens. Toilet kan ook bij horecavoorzieningen, maar die zijn er ook weinig in deze regio. Waar kan een kop koffie worden gedronken bijvoorbeeld? Een ander zegt dat dit juist weer de charme is, dat dat juist de kwaliteit is van het gebied. Gaat over een gebied waar niks is.

Een aanwezige geeft aan 'meten is weten' en wil een aantal dingen weten. Hoeveel toeristen komen er eigenlijk? En waarom komen ze? En wat geven ze dan uit? En wat is de impact van het gebied en wat levert het op? Er moet een goede balans gemaakt worden, een zorgvuldig proces is belangrijk.

Moet toerisme worden gestimuleerd ten opzichte van het belang van inwoners?

Zwarte Haan heeft voorzieningen. Gemeente heeft in R&T beleid gezegd Zwarte Haan door te ontwikkelen als toeristisch punt. Maar wat moet daar dan nog meer komen? De infrastructuur is niet ingericht op meer toeristen. Dan zijn er grotere en meer parkeerplekken nodig, willen we dat?

Wil je meer toeristen? Mensen die in het gebied wonen, wonen er voor de rust, ruimte en vrijheid. Uniek houden dat het een rustig gebied blijft.

Qua voorzieningen dan ook niet veel nodig. Inwoners tellen zwaarder dan de toeristen die komen. Met weinig toeristen kan de leefbaarheid in Zwarte Haan worden behouden. Het is vooral in het weekend druk door wandel- en fietsroutes. Dat is prima, maar als ze met auto's komen wordt het vervelend, daar is de infrastructuur niet op gemaakt.

Doelgroep die je in dit gebied wilt, zijn wandelaars en fietsers die waarde hechten aan de natuur en vrijheid. Niet de toerist die met de auto POI's komen bekijken. Toeristen die nu komen zijn tevreden.

Yep Hettinga is een TOP maar is niet altijd open. Zou mooi zijn als daar een rustpunt of een toilet is. Voorzieningen zijn er wel maar zijn niet voldoende geopend.

Fryske Gea laten aanslikken bij Koehool. Dat is helemaal niet wenselijk omdat daar nu het water nog tot aan de dijk komt. Zwarte Haan zie je geen water dat is allemaal slik, bang dat dit ook bij Koehool gebeurt.

Willen we bij Roptasyl mogelijk een haven? Stappunt voor kano's? En een zwemplaats voor inwoners? Met een toiletvoorziening op deze plek?

Meer promotie van zwemvoorziening en meer faciliteiten bieden. Of een trapleuning bij het strandje? Daar is behoefte aan, want je kan er nu niet met een boot aanleggen. Heel af en toe wordt dat wel gedaan. Het is ook een plaats waar gespuid wordt. Is de gemeente ook verantwoordelijk voor de trap of de steiger op de dijk? Wat als daar iets gebeurt?

Er wordt een idee ingebracht van slik sleeën op de wadden. Gebeurt op Schiermonnikoog ook. Idee om dat bij Roptasyl te organiseren? Om jeugd erbij te betrekken. De vraag is of je dat moet willen, het is ook werelderfgoed en leefgebied voor vogels. Wil je dat verstoren of behouden? Je kan wel kijken wat kan wel?

Wad kan openbaar toegankelijk zijn maar er ook activiteiten organiseren, zijn verschillende dingen. Moet je activiteiten willen? Roptasyl heeft een sterke stroming, verantwoordelijkheid voor zwemmen ligt dan bij gemeente? Als je het wad op wilt, heb je een wadloopvergunning nodig. Dus ook voor slik sleeën heb je een wadloopvergunning nodig. Evenement organiseren mag dan nog niet. Ideeën zijn goed maar in de praktijk vaak lastig.

Het wad is toegankelijk voor iedereen, zo houden maar niet uitbuiten. Voorzieningen maken op plekken waar inwoners geen last hebben van recreanten.

Meer voorzieningen bij Dijk van een Wijf ook voor de komst van de Slachte. Bij de start van de Slachte zitten tegels in de dijk van hoe hoog de dijk ooit was, dat is interessant voor toeristen. Dat zou je meer kunnen uitlichten. Daar woont niemand dus zorgt voor minder overlast. De stilte als toeristische attractie. Sterrenkijken/sterrenhut op een andere plek. Noorderleechcentrum is ook een mooie plek om faciliteiten toe te voegen, ligt niet in Waadhoeke maar je kan over de grenzen kijken. Er zijn wel kansen in het gebied. Meer rustpunten in het gebied parallel aan de dijk. Wordt vooral in hoogseizoen bezocht.

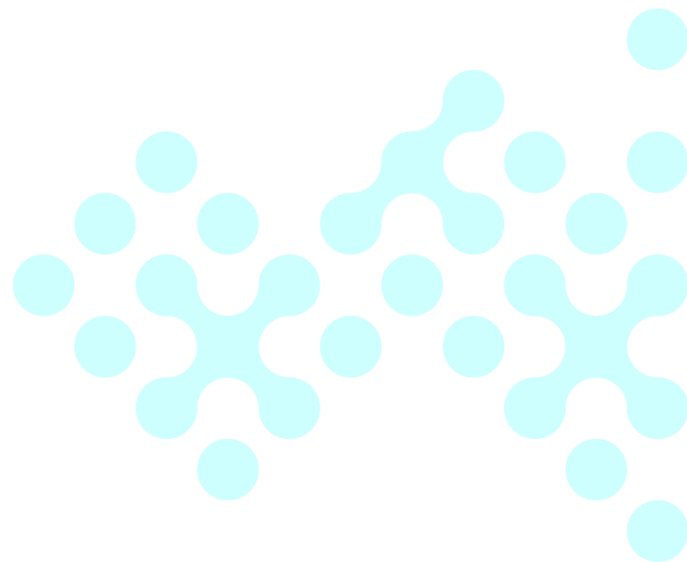
Conclusie

Er wordt veel over behoefte van toeristen gepraat, maar het gaat weinig over behoeften van inwoners. Inwoners hebben behoefte aan rust. Er zijn dingen te bedenken voor de toerist. Zoek naar gebieden waar al iets is en kijk of je dat wilt uitbreiden in samenhang met inwoners. Kijk niet alleen naar eigen gemeente maar ook buiten de gemeentegrens.

In het kader van leefbaarheid, Oosterbierum is een krimpdorp. Meer huizen in de dorpen. Moeilijk om de jeugd een plekje te geven in de dorpen. Jeugd zorgt voor verenigingen, besturen, leefbaarheid. Met name Oosterbierum maar ook algemeen, overal.

Aandacht voor mindervaliden, veel roosters zijn een handicap. Koester de kleinschaligheid en gebruik dat als kracht, niet alles hoeft overal. Voldoende zitmogelijkheden langs wandelroutes, af en toe ergens kunnen zitten op een bankje, zodat je van de rust en de stilte kunt genieten.

Bij Koehool staat een monument van de haringvisser. Meer vertellen over de historie van het gebied. Oud Barradeel is eigenaar van de haringvisser, meer informatieborden zoals deze in het gebied. Op karakteristieke punten een bord neerzetten, er zijn veel verhalen die nog niet worden verteld.

Gesprekstafel Toerisme en leefbaarheid 2

Gespreksleider: Doeke de Jong

Notulist: Ruben Kooistra

Verslag

Aan deze gesprekstafel is het onderwerp toerisme & leefbaarheid besproken aan de hand van een aantal stellingen.

Waadhoeke moet meer prioriteit geven aan toerisme in de kustzone.

Recreatie en leefbaarheid staat en valt bij het bieden van iets, dat je iets kunt doen. Roeien, zeilen. Roptazijl is geschikt voor méér watersport omdat daar veel minder slik is. Idee kan zijn om schepen aan te bieden om vanuit Roptazijl naar de wadden te varen. Aantal boten is beperkt omdat je alleen uit kunt varen met hoogtij, 10 boten om te beginnen.

In de jaren 90 camping begonnen op zwarte haan. Mocht één recreatief gebeuren tussen de oude en nieuwe bildtdijk. Vraag is of we meer toerisme willen? We moeten een evenwicht zien te vinden tussen toerisme en historisch perspectief. Druk op de omgeving is een vaag begrip. Het is hier hartstikke rustig. Het is heel donker, weinig strepen of fietspaden.

Er wordt een strand gemist, prachtig gebied maar geen strand. Dit gebied is als agrarisch ontwikkelgebied aangewezen. Buitendijks moet buitendijks blijven. Natuurlijk er is vraag naar toerisme, maar het is ook een economische motor, dat moet niet vergeten worden

Toerisme biedt kansen voor de leefbaarheid van de inwoners.

Meer cohesie tussen de dorpen maakt alles sterker. Meer mét elkaar. Dan komt er meer begrip voor elkaars ondernemingen en plannen. Houdt het boven de middelste weg van het Bildt 'rustig'. Toerisme kan, maar kleinschalig. Mooie fietsrondes met verschillende (historische) thema's. Kan ook een ronde bij agrarische bedrijven langs. Kamperen bij de boer, vertel het verhaal van de boer. Leefbaarheid in de dorpen behouden. Laagdrempelig beginnen, probeer mensen van de bank te trekken. Voorbeeld: Jeu de boelbaan was een hondenbak, wordt nu opgeknapt. Nu zijn er ook andere mensen die hierin meehelpen. Kom maar op met initiatieven/projecten! Leefbaarheid is ook werkgelegenheid. Zorg ook voor een aantrekkelijk ondernemingsgebied. Evenwichtige toedeling van functies. In een kern is eenvoudiger om iets te 'ondernemen' dan op een plek als een lint aan de Ouwedyk. De initiatieven liggen ook grotendeels bij de Mienskip zelf. Centrale ontmoetingsplek, speeltuin, pleintje of wat dan ook kan bijdragen aan de leefbaarheid. Leegstaande boerderijen andere functies geven, denk aan recreatieappartementen, extra woningen. Vroeger waren er veel meer mensen op een boerderij. Leegstand voorkomen en illegale praktijken vermijden.

De kustzone moet beter bereikbaar worden voor toeristen en recreanten.

Sint Annaparochie aansluiten op de noordelijke 11-stedenvaarroute. Probeer dan ook een aansluiting bij het centrum van St.-Anna te krijgen. Zorgen over smalle wegen met campers en fietsrecreatie.

Verduurzaming

Het is de vraag of onze gemeente klaar is voor enorme verduurzaming. Windmolens zijn niet goed, over een aantal jaren krijgen we hier spijt van

